

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-as PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:
Helyben: Félévre 6.— kor. negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— „ negyedévre 4.50 „

Felelős szerkesztő:
SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-utca 2. szám. — Telefon 412.

Jegyzetek a hétről.

(Sz.) A kétség, a bizonytalanság ólomsúlyal nehezedett rá az elmúlt hét hangulataira. Puskaporos volt a külpolitikai helyzet s mialatt az egymással teljesen ellentétes, harcias és békés híreket olvastuk, nem mertünk volna megesküdni arra, hogy ugyanabban az órában nem dörögnek az ágyuk Belgrád és Zimony alatt, de nem mertünk volna hitet tenni az ellenkezőjére sem.

Nagyban hozzájárult a bizonytalanság állapoiához Oroszország, amely sok szavu rigó módjára másképen füttyölt Bécsnek, mint Belgrádnak. Ezek után sem Ausztria-Magyarországnak, sem Szerbiának halvány fogalma sincs arról, hogy miképen szólhat hát az a nóta Pétervárott.

Az azonban valószínűnek látszik, hogy a háborúhoz senkinek sincs nagy kedve Szerbián kívül, ahol a józan gondolkodás a feje-bubjára állott s ahol az a tömeg kezd felszínre kerülni, amelynek igazán nincs veszteni valója.

Oroszország a maga demoralizált hadseregével aligha is érezhet hajlandóságot Szerbia fegyveres-támogatásához, hiszen a hadsereg talpa sebes még a japán-tüskéktől, a pénztárakból pedig mégis csak hiányzik az az összeg, amit a legutóbbi szegényteljes hadjárat hadisarca felemészített.

De azért, — igen helyesen, — Magyarország-Ausztria el van készülve a legrosszabbra (Szerbiára nézve) s a hadjáratra való készenlétét hiába is tagad-

nánk. Különösen nálunk *Debreczenben*, ahol a katonai-készenlétet szintén nem találná váratlanul egy esetleges háború.

A bizonytalanság erősen foglalkoztatta a belső politika erősen kifeszített idegszárait is. *Kossuth* Ferenc bécsi útja, az ötnegyedórás királyi kihallgatás állott a legkiemelkedőbb ponton a heti események homlokterében.

Persze voltak, akik *bizonyosat* tudtak, — vagy legalább is jóslásukat annak igyekeztek feltüntetni, — még a kihallgatás előtt. Dacára, hogy hirehamva sem volt a hulla-szagnak, ott kóvályogtak a letűnt politikai korszakok sajtójában a halálmadarak s károgtak, károgtak, rikácsoló hangjukkal telítve meg a tiszta levegőt. Jó előre temették a *magyar-bankot*, amelyet ők nem akartak világra-hozni, amelynek felállításáért a hatalom idejében egyetlen lépést sem tettek, nehogy osztrák-haragot zudítsanak a fejükre, nehogy letaszíttassanak a hatalom bibor-trónusáról.

De azért a felzudult magyar közvélemény mégis kirángatta alóluk a hatalom trónusának, hermelines, bibor-lepedőjét. . . És a *magyar-bankot* — sok nehéz küzdelmek árán mégis biztosítani fogja a nemzeti kormány, amely halad a maga útján, míg a csaholó had csak marad.

A bizonytalanság uralta a kedélyeket a *debreczeni* kérdésekben is. Sok-sok bizonytalan tapogatózás szokta megelőzni nálunk a fontosabb, nagyobb hord-

erejű kérdések megoldását, így nem csodálkozunk azon, ha a teljes bizonytalanság hullámmó tengerében vergődik a színház-kérdés sajkája is.

Pedig Debrecen az ország leghiresebb színház-városa. A művészetek leg-
elemibb népszerűsítésének legfontosabb intézménye a színház, amelynek sorsa mindenkor össze volt forva Debrecen műveltségi haladásával.

Nem lenne felesleges tehát már most érdemlegesen előkészülnünk, a színházi-pályázat előtt, a debreceni színház szebb jövődjének megalapozásához a mostani színházépület átalakításával, vagy ami talán lényegtelenebb, de mégis nagyobb, célszerű áldozatokkal sokkal üdvösebb lenne: új színház-épület létesítésével.

A mozgalom meg is indult, de azután egy-két napi tere-fere után ki is aludt a mozgalom szalma-lángja. És a színházban a földszinti ruhatárak körül egy szép estén le fognak roskadni a korhadt gerendák a színház látogatók lábai alatt, miután ez ideig még nem keltett nagyobb feltűnést az sem, hogy a gidresgödörös padlóban olyik ember kificamította a lábát.

A házadó vitája.

A képviselőház ülése.

(Fővárosi tudósítónktól.) *Rakovszky* István elnök fél 11 órakor nyitja meg az ülést.

Elnöki irományok bemutatása után felolvassák az interpellációs könyvet, amelybe ma nem kevesebb mint tizenegy interpellációt je-

Az arany leány.

A „Debreczen” számára írta: *Vidovich Ernő*.
VIII. A főispánné.

A fürdőben nagy meglepetést okozott, hogy egy napon a begyepesedett, giz-gazos tennispályát (az orlómegyeiek nem nagyon szerettek tenniszezni) a mnkások raja lepte el. Kiirtották a legparányibb dudvát is, a sértány munkásai előhozták a nehéz hengereket és simára lapították a lágy agyagot. Hosszu léceket feszítettek ki és egyenes, pontos vonalakat meszeltek. (A fürdőbiztos és az igazgató között itt hosszú tanácskozás volt. A főszolgabíró mindenáron olajfestékekkel akarta a vonalakat kifestetni, míg az igazgató a közönséges, polgári mész mellett kardoskodott.)

Alig volt kész a pálya, mikor a fürdőben mint a futótűz terjedt el:

— A főispánné tenniszezni akar. Játékosokat keres.

Ahány frissen vasalt nadrágu fiatal leány vagy asszony volt a fürdőben, az mind törte magát a főispánné tennispártija után. — De hiába. Nehány napra reá a főispánné maga cáfolta meg a kósza hirt.

— Az igaz, hogy játékosokat keresek, jó játékosokat. És az anyyi, mintha nem keresnék partnert. Ugy látszik, Orlómegyében senki sem tud becsületesen tenniszezni.

A főispánné kijelentése után való napon a Széchényi-szálloda egyik első emeleti szobájának erkélyén mondta Girált Géza:

— A méltóságos asszony tuloz. Kivüle is van jó játékos a megyében. Azt hiszem, velem meg volna elégedve.

— Igazán? Hár akkor miért nem jelentkezet? — kiáltotta az öreg Zsák.

Géza bosszusan rántotta fel a vállát.

— Ejh, hát mi közöm nekem a főispánnéhoz — mondotta haragosan.

Völegény létemre csak nem fogok udvarolni neki.

— De az Istenért — vágott közbe indulatosan a leendő após — gondold meg, hogy megyei tisztviselő vagy, akinek mindig szükség van a főispánné protekciójára.

— Én is azt hiszem, Géza, hogy kötelessége elmenni — szölt közbe hideg, csendes hangján Elly.

Géza nem ellenkezett tovább. Ő nem akart elmenni. Nem akart a főispánnével találkozni. A történetekért őt nem terheli felelőség. Csupán a Zsák család bántó kapaszkodásán mullott, hogy Elly nem minden disszonáns akkord nélkül lett a Girált Géza felesége. Pedig vágyakozásaiban mégis csalatkoztak. Ugy hitték, hogy a meghitt bizalmas játszmaónál ők lesznek a néző publikum. Reájuk bizva a bárónő kalapját és fehér felöltőjét. De a tennispályára sohasem kaptak meghívást. Ha a sétá-

nyon találkoztak a főispánnéval, az könnyedén megbiccentette a fejét, azután kikereste Gézát, számára volt egy második nyájas, meleg üdvözlése is.

Báró Iván Ferenczné (az olvasó talán kitalálta már a sok himezés hámozásból, hogy róla lesz szó) nagyon kegyesen fogadta Gézát, mikor az először jelent meg a tennispályán.

— Ha Lomnicon volnánk — mondotta kacagva — újra korcsolyázni hívnám. De Bártfán vagyunk. És azt hiszem, hogy a korcsolyamatador a tennisz terén is felveszi velem a versenyt.

— Igen, méltóságos asszony, felelt csendesen Géza csakhogy illuziók nélkül.

— Ah, ezt nem is csodálom. Az illuzióit a mennyasszonyánál hagyta. Ez nagyon érthető.

— Nem ugy értettem.

— Nem? Akkor kíváncsi vagyok a magyarázatra.

— A husz esztendő gyermek álmait érzetem. Aki minden bokorban ibolyát keres és talál, aki minden asszonyban fenséges, hiba nélkül való ideált keres is . . . és nem talál. . .

— Igazán? Nos akkor nekem is meg kell változtatnom a nézeteim. Eddig én is azt vallottam: de kár megnősülni és most látom be, milyen okos gondolat az az Istentől, hogy megvénül az ember, mert csak akkor tudja meg, hogy nem minden asszony van hiba nélkül.

gyeztek be. Ezek közül hatot a horvát Popovics Dusán, kettőt Surmin György, egyet Bozóky Árpád a szerb kereskedelmi szerződés tárgyában. Két interpelláció pedig a multkoról maradt vissza. Ezekre is ma kerül sor.

Elnök néhány résztvevő mondattal megemlékezik Hódossy Imre volt országgyűlési képviselő elhunytáról.

Ezután rátérnek a házadó-javaslat folytatás tárgyára.

Bródy Ernő szól a 17-ik szakaszhoz. A középosztály — ugymond — épügy görnyed a házbéruzsora alatt, mint a munkásosztály. Ezen csak egy külön törvény segítené, melynek elkészítésére fel kell szólítani a pénzügyi kormányt.

A Ház ezután a szakaszt a miniszterelnök és Sümegi Vilmos módosításaival fogadja el. A 17-től 21-ig terjedő szakaszokat vita nélkül elfogadják.

A 21-ik szakasznál **Mezőfi Vilmos** a zselérlakások teljes adómentességét kéri.

A miniszterelnök megnyugtató kijelentései után a szakaszt változatlanul elfogadják.

A 22-ik szakasznál **Polónyi Géza, Lázár Pál** és **Mezőfi Vilmos** azt kívánják, hogy a fürdőszobák és hálófülkék ne essenek külön házosztály-adó alá.

Wekerle Sándor miniszterelnök: Megnyugtatta a felszólalókat. Csak a nagyobb értékű házak megadóztatását kívánja azzal fokozni, hogy a nagyobb kényelmet szolgáló hálófülkéket és fürdőszobákat adó alá veti. Ilyen esetben ezeket lakosztálynak kell minősíteniük.

Bozóky Árpád: Hát a magtárt és jégvermet?

Wekerle Sándor miniszterelnök: Legyen nyugodt a képviselő ur. Senkinek sem fog eszébe jutni, hogy a magtárt, jégvermet, vagy akár az ólakat is lakosztálynak minősítse. (Derűtség.) Ilyet hát szükségtelen bevenni a javaslatba.

A szakaszt a miniszterelnök javaslatára változatlanul elfogadják.

A 23-ik szakaszt vita nélkül elfogadják.

A 24-ik szakasznál **Polónyi Géza** rövid felszólalásában a harmadosztályú házosztály-adót tartja igazságtalanságnak.

Farkasházy Zsigmond a kis- és nagylakások megadóztatása közti aránytalanságot teszi szóvá.

Bozóky Árpád többször helyeslőleg közbeszól.

Elnök: Ne tessék saját elvtársát zavarni.

Molnár Jenő: Helyeselni szabad.

Elnök: Molnár képviselő ur azt hiszi magáról a tanácsaival, hogy ő a házszabályok bölcsé. (Derűtség.)

Farkasházy Zsigmond módosítást nyújt be.

Molnár Jenő a házszabályokhoz szól. Az

elnök őt a házszabályok bölcsének nevezte az előbb. Hát ő nem akarja, hogy ez a Ház köztudatába menjen át, nehogy ezzel a legközelebbi elnökválasztásnál konkurrensnek higgyék őt. (Derűtség.)

Elnök: Következik?

Jegyző: Surmin György.

Kiáltások: Nincs itt!

Mezőfi Vilmos szól ezután a szakaszhoz és a földműves népre nehezedő intézkedéseken kíván segíteni.

Bozóky Árpád csatlakozik Farkasházy módosításához. Ha azonban Farkasházy módosítását nem fogadják el, ez esetre ő is benyújt egy módosító javaslatot.

Wekerle Sándor miniszterelnök: Válaszol a felszólalóknak. Az urak igen könnyeműen ajánlanak olyan módosításokat, amelyek milliós veszteséget jelent az államnak. Már 1893-ban előkerítettem, hogy ha az egyenes adóból bejön egy bizonyos összeg, akkor azt a másodosztályú keresett adóhoz fogjuk számítani. Ez hát, nem kedvezmény, a mit a balpártnak kellene kicsikarni.

Kiáltások a balpártól: Hiszen ezt vivmánynak hirdette eddig.

Wekerle Sándor: Dehogy vivmány. 1893-ban az urak legnagyobb része még az iskola padokban ült, amikor én ezt elhatároztam.

Kiáltások a balpártól: Mi vagyunk hát az oka, hogy keresztül engedjük.

Wekerle Sándor (a balpárt fele) az urak sem pro, sem kontra nem oka itt semminek. (Derűtség.) A tanyai földek házszám szerinti megadóztatását fentartandónak tartja.

A ház a szakaszt változatlanul elfogadja.

Elnök tíz percre szünetet ad.

Debreczen kulturpalotája.

A miniszter jóindulatu.

Ujabb segítséget ad.

(*Saját tudósítónktól.*) Debreczen régen huzódó városi ügyei között — már a vajudás tekintetében is — első helyet foglal el a kulturpalota ügye. Ennek az ügynek az előzetes tervezetéseken, mozgalmakon kívül is nagy multja van. A költségvetés szerint a kulturpalota 550 ezer koronába kerülne. A város megszavazott rá 150 ezer koronát, a kultuszminiszter pedig adott segélyképpen kezdetben százezer koronát, majd a város újabb kérésére külön 50 ezer koronát, amivel együtt a kulturpalotára szánt összeg felment háromszázezer koronára. Ez persze még mindig kevés s a város újra a miniszterhez folyamodott. A miniszter erre az újabb kérésre a napokban leiratot in-

tézett, melyben arra hívja fel a várost, hogy küldje fel a palota tervét és költségvetését, a melyeket megvizsgálva esetleg még nagyobb segélyt ad.

A miniszter jóindulata ebből a leiratból nyilvánvaló. A kormány éppen úgy szíven viseli a kultura, mint Debreczen város érdekeit és így valószínűleg mihamarább dűlőre fog jutni az ügy.

Legujabban egyébként a kulturpalota megvalósítására egy érdekes és környen kivihető terv merült fel. Ha a kulturpalotát a Zenede melletti telekre építenék, a Csapó-utcai rész is sokat nyerne esztétikailag és az építés költségei is redukálódna, amennyiben a zenede úgy is nagy impozáns koncert-termet akar építtetni és ezt a kérdést meg lehetne oldani olyanformán, hogy a kulturpalotának, feltéve persze, ha a Zenede mellé építenék — és a Zenedének közös díszterme lenne. Ez nem volna le semmit a kulturház értékéből és jelentőségéből, de nagy költségmegtakarítást jelent, miáltal a megvalósítás sokkalta könnyebb volna.

A kamara és az ipartörvény.

A kamara memoranduma.

A debreczeni iparkamara memoranduma az ipartörvény tervezetről elkészült és a miniszter ur elé terjesztett, hogy a kamarai érdekeltség kifogásai és javaslatai a március 15-én kezdődő miniszteriumbeli sorozatos tárgyalásokon fontolóra vétethessenek.

Nagy és átfogó munkát végzett a kamara, amit legjobban mutat a memorandum terjedelme, mely nyolcad fél nyomtatott ivet tesz ki. A memorandum három főrésze oszlik: az első a tervezet általános elvi bírálata, a második a részletes tárgyalás, melynek bevezetésében a kamara kifejtett munkásságáról és a munkálatnál követett rendszeréről számol be, végül a harmadik rész a kamara elvi állásfoglalását pontozatokba foglalva tartalmazza. Becsessé teszik e munkát a gyakorlati életből vett statisztikai adatok, melyekkel a memorandum a tervezet némely fejezetének elhibázott voltát teszi kétségtelenné.

A miniszteriumban bizonyára kellő méltánylásra fog találni a debreczeni kamara memorandumát és az azokban foglalt módosítások figyelemben fognak részesülni.

— Sőt, egy asszony sincs hiba nélkül.

— Igazán. Akkor nem értem meg miért házasodik. Gondolom, hogy a más feleségében szívesen látja ezt a tenger hibát, de a maga asszonyában . . . brr . . . kedves Géza . . .

Esztet veszejtő mosolygással nézett reá. Géza nagy zavarban volt. Szerencséjére akkor jelentkeztek a labdaszedő leányok és a játék kezdetét vette. Dicséretére legyen mondva, megmentette a megye becsületét és rutul megverte a méltóságos asszonyt.

Az étterem aznap este nagy szenzációnak volt színtere. A fürdő geniusza — ha lett volna ilyen — a történet igazságtalanság folytán bizonyára megbotránkozva fordítaná el arcát a magokról megfélemedezett emberekből.

Girált Géza esküve érkezett a csendesen vacsorázgató társaságba. Leült a Zsák János asztalához, néhány szót szólott a menyasszonyához, azután felállott és rejtelmesen suttofta: — Bocsánat, a főispánné.

A Zsák családban ijedt villanyos borzongás futott végig. És szeretetteljes tekintetekkel kísérték Gézát, aki egyenesen az Iván báró asztala felé tartott.

Az asztalnál a főispánon és nején kívül még Klári ült az anyjával és Czverzsina őrnaggyal. Az őrnagy uszott a dicsőségben. Azonnal pezsgőt rendelt. És a főispán barátságos mosollyal érintette poharát az őrnagyéhoz.

Géza elkészönt és Aranka mellé ült.

— Kimenőt kapott? kérdezte gunyosan a szép asszony.

Gézával egy időben ült az asztalhoz György László is. Ő az asztal második végéhez huzódott. Klára mellé és halkán beszélgetett vele. Klára akkor tudta meg, hogy György a apjában nézve kedves ember és cinizmusa, gorma mondora, csak nagyozolás.

A főispán a polgárság és a katonaság egyetértéséről értekezett az őrnaggyal, az őrnagyné csillogó szemmel hallgatta a cigányt, olyankor őt nem érdekelté senki, mintha egyedül lett volna. Aranka és Géza zavartalanul beszélgettek.

— Tudja, hogy nyolcz esztendeje nem jártam Bártfán? kezdte Aranka.

— Nyolcz esztendeje sóhajtott Géza.

— Nyolcz éve. Ugy emlékszem akkor nagyon kellemes nyarat töltöttünk együtt.

— És ezt maga ily közönyösen mondja?

A főispánné élesen felkacagott. Mikor mindenki feléje fordult, idegesen nyult a poharához és mindenkivel koccintott.

— Maga még mindig a javithatatlan idealista mondotta aztán Gézának. Pedig én azt hittem, hogy régen megváltozott. A szivrablót, az ellenállhatatlan udvarlót másnak képzeltem.

— Én is másnak gondoltam magát.

Aranka újra kacagni akart. De visszafojtotta nevetését és csendesen mondotta:

Azt hitte, hogy újra a tizenyolcz esztendősd serdülő leányt fogja találni, aki őrmét

találja a sikos korcsolyapályában és a simára kefélt táncteremben. Én sajnálom, hogy csalódott. De ez a csalódás már közös sorsunk, ha illuziókat tartunk raktáron. Nos, én nem vittem illuziókat a házasságba, de nem is csalódtam. És még kevésbé akarom, hogy a férjem csalódjék bennem.

Géza komoran nézett maga elé. Ugyanakkor mondotta György Klárának:

— Őszintén mondtam reggel, hogy magát az Isten is arany asszonynak teremtette. Igazi, férjével érző asszonynak, amilyen például a főispánné. És ne csodálkozzék, hogy a magamfajta vén cinikus is másképpen beszél és másképpen érez, ha magát látja.

És Klári, amint a szomszédja nyílt, becsületes tekintetét látta sajátosság melegséget érzett. Mintha a boldogság közelben járó forró lehellete csapta volna meg.

Aranka hirtelen felállott. Mosolyogva nézett a férjére.

— Ne menjünk haza? kérdezte mosolyogva.

A baba nyugtalan lesz.

Iván Ferencz ellenkezés nélkül fizetett. Bucsutak és távoztak. Az őrnagyék is hamarosan utánnuk mentek.

Géza kedvetlenül tért vissza a menyasszonyához. Rosszkedvű volt.

A botrány még csak azután következett.

Rendőrtisztviselők életveszedelemben.

Szerencsétlenség a Péterfián.

Felborult városi fogat.

(Saját tudósítónktól.) Sulyos és könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt tegnap a Péterfia-utcán. A szerencsétlenségnek három áldozata van, kik elég sulyos sérüléseket szenvedtek.

Tegnap délelőtt úgy tíz óra tájban hajtatott ki a Thaly Kálmán-utcából a Péterfiára az egyik városi fogat, melyen Forgács József városi kocsison kívül dr. Balkányi Ede kerületi tisztiorvos és Pávay Gyula polgári biztos ültek. Dr. Balkányi és Pávay egy közegészségügyi helyszíni szemlén voltak és onnan hajtottak visszafelé.

Amin a kocsis a Thaly Kálmán-utcából kihajtatott a Péterfia-utára, a fordulónál az egyik ló megbokrosodott, a hámfát egy ugrással széttörte és a kocsit vadul nekivitte a sinpárnak, úgy hogy a jármű felborult és a bentülők kizuhantak a kövezetre.

Esés közben legsúlyosabb sérülést a kocsis szenvedte, ki a zuhanás alatt agyrázkódást kapott. Dr. Balkányi Ede orvos és Pávay Gyula polgári biztos csak könnyebb sérüléseket és zuzódásokat szenvedtek, de utjokat nem folytathatták s kocsin kellett őket hazaszállítani lakásukra. Állapotuk aggodalomra nem ad okot.

Forgács József kocsis állapota azonban nagyon sulyos, sőt válságos. Őt a kózkórházba szállították, hol most gondos ápolásban részesül.

IRODALOM.

Az élet lobogója alatt.

Oláh Gábor újabb verses könyve.

Soha cím nem ellenkezett annyira tartalommal, mint Oláh Gábor e verses kötetében. Nem az élet lobogója alatt jár a költő, hanem a halál szekerébe kapaszkodik, görcsösen, makacsul, mint az utca gyermek, ki el nem eresztí a saroglyát sem a járókelők jóindulatu szavára sem a kocsisnak vérző ostorcsapására. Mióta Ady Endre kijelentette, hogy ő a halálnak a rokona, azóta majdnem minden fiatalabb magyar költő a halállal tart atyafiságot. Oláh Gábor is a halálba szerelmes, a halál gondolata kíséri jártában-keltében, a halállal társalog éjjel-nappal, a halál képét látja a szűk szobában és a szabad természetben, a halál jön szemközt rá Debreczen poros utcáin és Párisban az örömök szent városában.

A halál eszméje lett urrá szívében és agyán, érzelmein és képzelőtehetségén, költői képeit, hasonlatait a halál birodalmából veszi, koporsónak mondja azt a kis füzetet, amelybe verseit irogatja, rózsaszín halottnak nevezi azt a virágszálat, mely a kézirat lapjai között szárad meg, koporsóhoz hasonlítja az imádott asszonyt, magát pedig ravatalhoz.

Verseinek a címét is a halál szótárából szedi (Temetnek.) A keresztire feszített ember. A halál üzen, Halálnak halálával, Megölt ország, A rózsaszín halott), a kötet 44 darabja közül talán alig van több 4-nél, amely elhervadást, összeroskadást, enyészetet, temetést ne

emlegetne, de van legalább 20, melynek halál a csattanója (A nagy király előtt, A járó torony, Az élet futó folyamán, Bachus koszorus kocsiján stb.) Nemcsak magát tartja halálra érettnek, kimondja a halálos ítéletet hazájára, a „Fekete igék” „A bécsi burg alatt” A megölt ország” e rémesen zord költemények Magyarország verztét hirdetik, még pedig Oláh Gábor szerint megérdemelt pusztulását.

Bizonyos, hogy a halálhoz való vonzódás, mondhatni: ez a borzongó szerelem nem lehet természetes, de még bizonyosabb, hogy e beteges érzésből, e bizarr felfogásból nem fakadhatnak egészséges kökemények, kiváltkép nem származhatik belőle egész sora a sikerült alkotásoknak. Oláh Gábornak is csak ritkán van ereje akár a halálvágyat, akár a halálfélelmet hatásosabban, művésziebben kifejezni, mint pl. „A kinek minden fáj”, „Az élet futó folyamán” „A fekete kutya” címűekben, amelyek minden sötétségük és különösségük mellett is szívünkhöz szóló költemények. De az új füzet legtöbb művébe költői erő helyett csak az erőltettség jutott, azonkívül ha még oly érzékeny lelkek volnának is, a folyton halált konगतó szavaktól végre is eltompulunk, az oly egyformán, mint a halál, végződő költeményeket legalább is egyhangúknak találjuk, ha meg nem unjuk.

Szerencse, hogy Oláh Gábor néha-néha meg tud szabadulni gyászos gondolataitól és helyet ad szívében az életkedvnek is. E derűsebb hangulatból született a kötetek talán legszébb két költeménye. A nagyság imádata és A debreczeni kántusnak. Az elsőben az emberség nagy alkotó művészeinek. Michel Angelóknak, a Shakesperéknak hódol rajongó lelkesedéssel, a másodikban a dalt, az éneket dicsőíti az ő kollégiumhoz való mély szeretettel és az ifju diákok iránti kedves gyöngédséggel. Ezek a természetesebb költemények azzal biztatnak, hogy Oláh Gábor ki fogja magát ragadni a pesszimizmus fojtó gőzköréből, lelki megfürdeti az életkedv napsugarai-ban és akkor nem martírlóriával, hanem igazi költői dicsfényvel övezheti fejét. — Erre a reményre annál több jogunk van, mert bár maga vallja, hogy felégette a tegnapi hidját, a holnaposokkal nem jár egészen egy uton.

Beteges érzései, idegenszerű világfelfogása mellett is nyelve megmaradt épek és magyarnak, a homályt nem hajhássza, érthetlenségben nem telik kedve, mint Ady sták veszedelmesen szaporító táborának. Előadásai-ban van szín, van erő, a verselésnek a nehézségeivel pedig szinte játszva birkózik, noha a forrongásnak, a kísérletezésnek számos jelével találkozunk a kúalakban is. — Egészen véve: Oláh Gábor elégethette multját, de külsői jövőjét még nem építette meg, legalább a füzetbeli verseivel még nem; ahhoz tisztultabb életfelfogás és abból eredő sikerültebb költeményeknek hosszú sora szükséges.

Dr. Kardos Albert.

SZINHÁZ.

Műsor:

Vasárnap délután: Dollárkirálynő, operette. (Bérlétszűnet.)

Este: Debreczen a holdban, látványos énekes bohózat. (Bérlétszűnet.)

Hétfőn: Debreczen a holdban, látványos énekes bohózat. „C” bérlé.

Kedden: Debreczen a holdban, látványos énekes bohózat. „A” bérlé.

Szerdán: Rigoletto, opera. „B” opera.

Csütörtökön: Forradalmi nász, dráma. Ujdonság. „C” bérlé.

Pénteken: Forradalmi nász, dráma. „A” bérlé.

Szombaton: Forradalmi nász, dráma. „B” bérlé.

Vasárnap délután: Tatárjárás, operette. (Bérlétszűnet.)

Este: Fuzsitus kisasszony, operette. (Bérlétszűnet.)

* **A színház hírei.** Erdészlány. Járno fülbemászó bájos zenéjű operettje lesz a legközelebbi zenész premierje a színháznak. Az erdészlányt—Zilahyné, József császárt—Ternyei adja, míg a darab egyetlen magyaros alakját Horváth Kálmán játssa. *Rigoletto.* Verdi classicus operája, mely Torma betegsége miatt a másorról leszorult, szerdán kerül színre másodsor. *Rigolettót* Horváth Kálmán adja. — *Forradalmi nász.* Ez a hatalmas megrázó drámai mű lesz a legközelebbi premierje a színháznak. Egy bájos szerelmi idyll, melynek véres háttere a kitört francia forradalom. Szintársulatunk tagjai nagyban készülnek erre a világhírű szép drámára.

Debreczen a háboru esetén.

Valami van a levegőben.

Háborus készülődések.

(Saját tudósítónktól.) Mig a bécsi osztrák-magyar diplomácia szövegeit azt a hálót, mellyel a kis rakoncátlanok Szerbiát akarja békés uton megfogni, feneketlen dühöngésében lecsendesíteni, addig a hadvezetőség minden eshetőségre készen, azon igyekszik, hogy a monarchiát a meglepetésektől biztosítsa.

Annyi tény, hogy puszkaporos a levegő. Maga az európai hatalmak koncertje is nagyon zavaros hangokat interpretál, annál inkább érthető a közvélemény ideges várakozása, mely a bekövetkező eseményeket nézi. Ezeknek az eseményeknek előjelei pedig vegyesen hol háboru, hol békés fordulatokat jelentő híreket szül, ne a tény megmarad, hogy tavasszal történik valami.

E tekintetben már a hadvezetőség sem titkolózik. Nyíltan megmondja, hogy a külpolitikai helyzetre való tekintettel minden előkészület meg van téve arra, hogy a mozgósítást szükség esetén a legrövidebb idő alatt foganatosítani lehessen.

A mozgósítandó hadtestek között pedig első helyen áll a temesvári 7. hadtest, melynek keretébe tartoznak a debreczeni ezredek. A debreczeni helyőrség ezredeinél értesülésünk szerint a mozgósításra nézve minden előkészület megtettek, a legaprólékosabb részletekre is kiterjedő tervek készen vannak, a behívók hatalmas garmadában állanak, a mozgósítást hírtudó falragaszok is megérkeztek, s csak a táviratra várnak, mely a csapatok megmozdulását rendeli.

De értesülésünk még sokkal komolyabb dolgokról is beszámol. Értesülésünket megbízható katonai forrásból merítettük, de azért tekintettel a fontos állami érdekre csak fentartással közöljük a következőket:

Háboru esetén a hetedik hadtest nagyobbik felének s közöttük a debreczeni ezrednek a hadvezetőség eddigi kombinációja szerint az lenne a feladata, hogy az ország északkeleti határát védje az Oroszország felől származható meglepetésektől. Ennek a védelmi hadvonálnak lenne központja, illetve kiinduló pontja Debreczen. Debreczenből látnák el a csapatokat municióval, élelmiszerekkel és e célra már

Az üzletátalakítás befejeztével az **olcsó kézimunkavásár** megkezdődött
KRAUSZ GYULA
●●●●● kézimunka és rövidáru üzletében, DEBRECZEN, Kosuth-utca 15 szám. ●●●●●

a debreczeni katonai parancsnokság szerződést kötött a debreczeni élelmiszer-szállítókkal, hogy ezek a megrendelés után számított nyolcadik napra kötelesek naponta óriási mennyiségű élelmiszert szállítani. Például csupán a mészáros-társulat egy napra 250 vágómarhát köteles szállítani és továbbítani. Kétszázötven vágómarha pedig nem kevesebb mint 50—60.000 embernek szolgálhat napi ételmül.

Ezekből látszik, hogy a helyzet nagyon komoly és a hadvezetőség sürgősen biztosítja magát minden eshetőséggel szemben.

Csenevész gyermekek

gyorsan egészségesekké válnak, ha a SCOTT-féle Emulstót szedik. A javulás már az első adag használata után észlelhető.

A SCOTT-féle Emulsio

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt kérjük figyelembe venni.

oly édes mint a tejszín és a beteg szívesen veszi be és megemésztí még akkor is, ha a tejet visszautasítja. Köztudomású, hogy az orvosok az egész világon legmelegebben ajánlják a

SCOTT-féle Emulsiót.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50.

Kapható minden gyógytárban.

Érdekes művész-est.

Dr. Szilágyi Imre hangversenye.

Eötvös—Náday—Dienzl.

Az ideai hangverseny-idején egyik kiváló igazi magyar estélye leend holnap, március 1-én, hétfőn este 8 órakor az Arany Bika disztermében, midőn dr. Szilágyi Imre, városunk kiváló hegedűse, midőn országos művészi körutját megkezdendé, az ősrégi magyar zene kincseit, Lavotta, Csermák, Bihari és Rózsavölgyi legszebb szerzeményeit vonós-négyes kísérettel fogja az ő páratlan előadásában bemutatni. A hangversenyen közreműködik Eötvös Károly országgyűlési képviselő, a kiváló népszerű író, aki a régi magyar zenéről és zeneszerzőkről fog igen érdekes szabad előadást tartani az ő kiváló, megszokott zamatos előadásával. Közreműködik még Náday Ilona kiváló dalénekesnő, aki bájos énekével fogja ismét meghódítani a hangverseny- és zenekedvelő közönséget. Továbbá Dienzl Oszkár, a népszerű zongoraművész az ő művészi, kiváló játékaival szintén szerepelni fog a hangversenyen.

A hangverseny iránt városunk zenekedvelő közönsége szokatlan nagy érdeklődést tanúsít. Ezen rendkívül érdekes magyar estély műsora a következő:

1. Eötvös Károly országgyűlési képviselő előadása a magyar zenéről és költőikről.

2. a) Kuruc dalok, b) Bihary primantiális magyarja, c) Bihary nótája, mikor pénze elfogyott. Vonós kísérettel hegedűn előadja: dr. Szilágyi Imre.

3. Náday Ilonka dalénekesnő énekel Dienzl Oszkár zongoraművész kísérettel.

4. a) Csermák nagy hallgató magyarja, b)

Három dal 1750-ből, c) Rózsavölgyi: „Nemzeti dal”, d) Csermák: Verbunkos. Vonós kísérettel hegedűn előadja: dr. Szilágyi Imre.

5. Náday Ilonka dalénekesnő énekel Dienzl Oszkár zongoraművész kísérettel.

6. a) Hallgató magyar Czinka Pannától, (1713-ból), b) Eredeti Rákóczi-nóta, melyből a Rákóczi-nóta származott, vonós kísérettel hegedűn előadja dr. Szilágyi Imre.

A vonós-kíséretet Magyary Imre zenekarának tagjai szolgáltatják. Belépő-jegyek ezen hangversenyre a következő helyárak mellett kaphatók: Páholy 20 kor., I. rendű ülőhely 5 kor., II. rendű ülőhely 4 kor., III. rendű ülőhely 3 kor., állóhely 2 korona. Jegyek válthatók Csáthy Ferencz könyvkereskedésében, este 6 órától kezdve pedig az esti pénztárnál.

Séta a városban.

*

A debreceni közkórház.

A kibővítési tervek, a mult közgyűlésen elhangzott panaszok az aktualitás homlokterébe állítják a városi közkórházat. Az már túlhaladott álláspontra, hogy a közkórház szűk s mai berendezésében nem felel meg a folyton fokozódó igényeknek. — Erről meggyőződhet mindenki, ha ellátogat a Simonyi-utca és benéz azok közé a falak közé, melyeket a modern idők humanitása a közegészség megóvására emelt oda.

A városi közkórház nem régi alkotás. — Csak valamivel több, mint egy évtizedes multra tekinthet vissza. — De a helyzet az, hogy az egész Hajdúvármegyének ez az egyetlen közkórház. Háromszáz betegre van berendezve és mégis Hajdúvármegye kétszáz ezer főnyi lakosának szól. Egészen másként állna a dolog, ha a megyében több kórház volna, mint például a szomszédos Szabolcsban vagy Biharban — és a kórházban csak a debreceni illetőségű betegek nyernének ápolást és gyógykezelést, de ez nem így van. A közkórháznak minden jelentkező beteget fel kell vennie. Már pedig aránylag véve a lakosság egy százaléka szegénység, nyomorúság, vagy más körülmények miatt viszonylagosan véve folytonosan kórházi ápolásra szorul s így aztán könnyű kiszámítani, hogy Hajdúvármegye területén legalább 2000 személyre berendezett kórházra van szükség.

A városi kórházban jelenleg is 368 beteget kezelnek, holott legfőbb már a rendelkezésre álló terület alapos kihasználásával csupán 340 ágyat lehet elhelyezni a kórtermekben. — De mit csináljon a kórház vezetősége? A jelentkező betegeket elutasítani a legnagyobb embertelenség volna, hát kezelés alá veszi őket, amíg csak lehet. Így történik aztán, hogy a könnyebb és nem ragályos betegek közül kettőt is helyeznek egy ágyra és hogy gyakran még az ápoló szobájába is fektetnek beteget, satöbbi.

Különösen a sebészeti osztályon vannak tarthatatlan állapotok. Itt még azt sem lehet csinálni, hogy kettesével fektessék a kórágypakra a betegeket, mert hisz a megoperált betegnek feltétlen nyugalomra van szüksége. Megtörtént már az is, hogy valamely szerencsétlenül járt, balesetet szenvedett súlyos sérültet kénytelenek voltak a földre, szalmaszákon elhelyezni.

Nem ritkán esik meg különösen a téli időszakban, hogy 400—420 beteget kezelnek a

kórházban. De még ezenkívül hányat utasítanak vissza, mert képtelenség volna még többet felvenni. És csikorgó hideg télben a súlyos, nehéz betegeket hozzátartozóik kénytelenek visszavinni — a nyomorúságba, esetleg a biztos pusztulásba.

De az ilyesmikkel még nem merült ki a mizériák hosszú sorozata. A kórház szűk volta számos más lehetetlen állapotot szül. — Csak egy példát mondunk. A tuberkulotikus betegek számára nincs külön kórterem. A tüdővészeseket, ragályos, könnyen terjedő nyavalyájukkal csak a többi betegek között a belgyógyászati osztályon tudják elhelyezni. Habár ezen az orvosok úgy, ahogy lehet, segítenek és az osztályon ugyan, de külön szobában helyezik el a halál e jegyeseit. — De hát ha az ilyen szoba, melyben legfeljebb öt-hat ágy fér el, megtelik, mit csináljanak? Az esetleg végnapjait járó beteget, kinek arcára a láz piros rózsákat fakaszt, kitegyék az utcára? Ilyen helyzetek között tessék választani!

Pedig az orvosi kar dr. Ujfalussyval, a gondnokszággal, élén Visky Sándorral minden lehetőt, szinte csodával határos dolgokat művel, hogy a kórház, dacára a szerencsétlen adott helyzetnek, mizerábilis körülményeknek, feladatának, hivatásának minél jobban megfeleljen. És buzgalmuk, önfeláldozó igyekezetük sikert is arat, példa rá a statisztika, mely szerint a kórházban ápolás alá került betegeknek kilencven százaléka teljesen gyógyultan hagyja el a kórtermek falait. **Petur.**

Egyesület.

Az Esperantista egyesület szervezése.

Az esperantista egyesület szervező munkái javában folynak. A városszerte felébredt érdeklődés nem merült ki a nagyszámu aláírással, mellyel a szerdai alakuláson a debreczeni csoporthoz csatlakoztak, hanem naponta jelentkeznek a szervező bizottságnál felvilágosításért, valamint belépésüket bejelentendő. A debreczeniek jó példája megtette a maga hatását abban a vidéki körben is, ahol a debreczeni lapokat olvassák, a környékbeli városokból is érkeznek levélbeli tudakozódások a vezetőséghez. Hogy a beiratkozás kényelmesebb legyen, ezentul Antalffy József ur könyvkereskedésében, aki Török Péter tanár ur most megjelent kitűnő Esperanto tankönyvét is raktáron fogja tartani. Az előbb hirdetett helyeken, a Kobrak cipőüzletben és Rajczi Rezső titkárnál (Csokonai-utca 13. sz.) is természetesen továbbra is jelentkezni. A tanfolyamok is legközelebb megkezdődnek, idejét és helyét rövidesen közölni fogja a vezetőség.

Odol

Fogak legjobb szere.

Brassay Zoltán készít művészies kivitelű **fényképeket** a legjutányosabb árak mellett. Szent-Anna-utca 5. sz.

Szabadalmazott
Amerikai CZIPŐK

15)
20) **korona**
25)

kizárólag
MANDELLIPÓT
raktárában.

2514

Szerbia készülődik.

A szerbek áldoznak pénzt, katonát a háborúra.

— Távirati tudósítás. —

Belgrád, február 27. Két hadosztály tartalékosait hosszabb szolgálattételre behívták. Különvonatok szakadatlanul szállítják már két nap óta a hadiszereket Vladevonachba.

Belgrád, február 27. A pénzügyi bizottság megszavazta a hadügyminiszter által követelt összes rendkívüli hiteleket. Ugyanezt fogja tenni a szkupstina, melynek többsége az új kormány ki-nevezése óta a háború mellett van.

A monarchia nem támad.

London, február 27. Itteni lapjelen-tesek szerint a Szerbiában teendő elő-terjesztéseket pontosan még nem vitat-ták meg és azok természetét el nem határozták. Amikor eljön alkalmas pil-lanat, írja a Times, Anglia és Francia-ország teljes támogatásban fog részesi-teni minden akciót, melyhez Oroszország hozzájárul. Ugyanezen lap pétervári le-velezőjének értesülése szerint ott igére-tekett tettek arra nézve, hogy Ausztria-Magyarország a közvetlen jövőben sem-miféle offenzívát nem tervez.

Békésebb hírek.

Berlin, február 27. A Lokalanzeiger je-teni Belgrádból: Itt ujabban határozottan bé-kés áramlat észlelhető. Ha ennek az, mert belátták, hogy Szerbia tényleg teljesíthetetlen követeléseket támasztott és ma Oroszországot kivéve rokonszenvre vagy pláne támogatásra sehonnan sem számíthat vagy pedig Orosz-ország magatartását Szerbiával szemben meg-változtatta, az bizonyos, hogy fordulat állott be Belgrádban, de be kell várni, hogy vajjon ez békés irányban fog-e tovafejlődni. Kétség-telen, hogy a német kormány okos és hatá-rozott politikája és Németország habozás nél-kül való állásfoglalása Ausztria-Magyarország mellett nagy mértékben hozzájárult ahhoz, hogy ezt a békés fordulatot előidézze.

Hadgyakorlatok a határszélen.

Zimony, február 27. Maeeller had-osztályparancsnok ideérkezett és szemlét tartott a zimonyi gyalogezredek fölött. A katonák tegnap harcászati céllovésze-tet tartottak. A dolognak nagy jelentő-séget tulajdonítanak.

Napról-napra.

Türhetetlen állapotok a színházban.

Van színházi bizottságunk, Színházi tűz-és közbiztonság ellenőrző bizottságunk. Az egyiknek hivatása, hogy elbirálja a közönség nevében a művészi színvonalat, a másikkak, hogy ki ne törje a nyakát, vagy jobb esetben a lábát a színházban, hogy fel ne gyujsák a néző alatt a páholyok plüss-kanapéit, a tám-lásszék nádfonatu tuléseit.

E mellett ha a színvonal ingadozik s ha az ember színházba menés előtt kénytelen az életét balesetek ellen bebiztosítani a közönség egyértelműleg, makacs ragaszkodással szidja — a sajtót.

Hát a hírlapíró munkának lehetnek fo-gyatékoságai, a lapok, naponta másfél kraj-cárért házhoz hordva, olykor nem nyujtanak egészen egy félfüllérnyi külpolitikát, egy félfül-lérnyi belpolitikát, ugyanannyi értékű irodalmat, alakító- képző- és egyéb művészetet, vegyes híreket, regényt, közgazdaságot és humort, de hogy e tekintetben hibásak az legalább is olyan kétséges, mint a balkáni háboru lehe-tősége.

A helybeli öt lap legalább is mindenik ötször, — a kétszer-kettő alapján tehát, ha ki-vételesen nem tévedünk huszonötzör megirta, hogy a földszinti ruhatárak előtt valóságos nyaktörő vállalat a be- és kivonulás, így télen, amikor felöltő nélkül legalább is kockázatos színházba járni s mikor a közönség a felöltők s egyéb ingó pogyászoknak a nézőtérre való behurcolásától el van tiltva.

Dacára ennek a két földszinti ruhatár előtt a padlózat olyan rossz, hogy a biztosító társu-latok nem biztosítják március 1-től kezdve azokat, a kik a színházi földszintre járnak s különösen nem nyakcsigolya és lábszárcsont törés ellen. A linoleum átlukadt a korhadt deszkák alatt s bokáig belesüpped a különböző nagyságu, de egyformán veszélyes lyukakba az ember lába s feltétlenül a boldogabb em-berek közé tartoznak azok, akik itt felbukva, csupán az orrukat törik be.

Pénteken a színházban az ellenőrző bi-zottság szemlét tartott. Kiváncsiak vagyunk az ellenőrző korifeusok véleményes javaslatára. Ha ugyan jártak a színház ezen a táján? Mert feltételezem, hogy voltak annyira óvato-sak, hogy ezt a helyet elkerülték. No-ná! ? Csak nem olyan könnyelműek, hogy ki ne kerüljék az ilyen életveszélyes helyeket.

MULATSÁG.

A „Vasutas-Otthon“ IV. estélye.

Igen szép számu közönség előtt folyt le a „Vasutas-Otthon“ vezetősége által saját helyiségében rendezett IV. Filler-estély, melyet a közönség annyira megkedvelt már, hogy szinte nehéz lesz nélkülöznie e kedves, családias jel-legű estélyeket, mivel a tegnap esti volt az utolsó.

Az igen ügyesen összeállított műsort Brück Emil zongora-szóója nyitotta meg. A fiatal s már is igen előnyösen ismert kompo-nista saját szerzeményü, *Popovici Lilly* urleány-nak ajánlott két „Album-blatt“-ját (E- és As-dur) játszotta el azzal a bravuros technikával, mely őt jellemzi s melyet művész atyjától: Brück Gyula, Zenedék kiváló zongoratanárától örö-költ. Különösen előbb játszott (E-dur) kompo-zíciójának finom tónusa s pianoi tetszett a hallgatóságoknak. A fiatal művészyereket mint kiváló zeneszerzőt és kitűnő előadót egyaránt ünnepelték s ráadást kellett játszania.

Második számul Varju János felolvasása következett, ki mélyen járó tanulmányai köz-

zül olvasott fel egy igen értékes dolgot. Majd Czobor László Szávay Gyula egy kitűnő köl-teményét szavalta el igen hatásosan. Ezt Bu-csay János igen szép tenor hangon előadott ének-szóója követte.

Ötödik szám dr. Gál Zoltán felolvasása volt. Az ő titkosan szép poémái közül olva-sott fel néhány kedves strófát, nagy tetszést aratva. Ezután egy bájos jelenség, Levendovsky Irmuska adott elő igen ügyesen egy magán-jelenetet, nagy derűséget és sok tapsot keltve. Majd Pfalz Emil élvezetes hegedű-szólója és Bartha Aladár mókás produkcióival a műsor véget ért. Műsor után tánc következett.

A vajda Debreczenben.

*

A vajda — hiszen mindenki tudja — az Eötvös Károly becező neve. Eötvös Károly-ról pedig azt hirdetik a helyi lapok, hogy le-fog jönni Debreczenbe s felolvasást tart a klasszikus magyar zeneirodalom régi nagyjai-ról. Ez azonban még korántsem azt jelenti, hogy a vajda „hivatalok pontossággal“ jelen lesz a hétfői hangversenyen. Tavaly is, azelőtt is ígérkezett, de a rendezőnek mindannyiszor annak a bejelentésével kellett kezdeni a fuuk-cióját, hogy Eötvös Károly — lekészt a gyors-vonatáról.

Hja!, mert a vajda nagyon kényelem szerető ember. Igen ritka eset, amikor rá-szánja magát, hogy gőzmasinára üljön s ki-mozduljon kedves otthonából. Ez a jovialis öreg ur mindennap benézeget az országházába s azután felkeresi az ő megszokott tarokk-kompániáját, ahol élvezettel hallgatják a vajda jóízű anekdotáit. Törődik is ő mással! Az az, hogy igen. De az ő értékes irodalmi munkás-ságának méltatása a Beöthy Zsolt hivatásához tartozik.

A vajda csakis a vele egyivásuakkal ba-rátkozik, akikkel el-eldiskurálgat a régi jó patriarchális időkről. Hej más világ is volt ak-kor! Véletlenül aztán szóba kerül Debreczen is, a vajda észhez kap, kiveszi az óráját s aztán fejét csóválva flegmatikusan mondogatja: Sapiszti! már megint itt maradtam.

Hát hiába, ilyen ember a vajda! Arany a kedélye, derűs a lelke, csak hogy nehezére esik eltérni a rendes programjától. Ezért né-zek én némi skrupulussal a vajda debreczeni vizitelése elé! Ha véletlenül kezeibe kerülnek e sorok, tudom, indignálódva dörmögi: Megáll-jatok, azért is ott leszek! Várjuk szereittel.

Sz F—c.

1909. évi márczius hó 1-én

este 8 órakor az „Arany Bika“ disztermében

Dr. Szilágyi Imre

hegedű hangversenye

Náday Ilona dalénekesnő, Eötvös Károly országgyűlési képviselő, Dienzl Oszkár zongoraművész közreműködésével.

Műsor:

A régi magyar zenéről beszél Eötvös Károly országgyűl. képv. Lavotta Csermák, Bihari, Rózsavölgyi s a régi magyar zeneirodalom többi dalköltőjének örökbecsű műveit hegedűn előadja vonós quartet kísérettel Dr. Szilágyi Imre. Dalokat énekel Nánay Ilona dalénekesnő, zongorán kíséri Dienzl Oszkár zongoraművész.

Jegyek kaphatók a következő árak mellett: Páholy 20 kor. I. rendű ülőhely 1—5 sor 5 kor. II. rendű ülőhely 6—8 sor 4 kor. III. rendű ülőhely 9—10 sor 3 kor. Állóhely 2 kor. Csáthy Ferencz könyv és zenemű kereskedésében Debreczen, II. Egyháztér 2. 2578

HIREK.

Kozma Andor a Csokonai-körhöz.

Kozma Andor, a Kisfaludy-társaság titkára a következő levelet intézte Géresi Kálmánhoz, a Csokonai-kör elnökéhez.

1909. február 27.

Nagyságos Elnök Ur!

a Csokonai-kör f. hó 22-én kelt nagyrabecsült felhívására válaszolva örömmel tudatom, hogy a kör jövő hó 13-iki ülésén, mint vendégfelolvasó nemcsak meg akarok jelenni, de úgy látszik, lehetséges is lesz, hogy megjelenjek. Felolvasásom címül tán elég, ha általánosságban k „költemények” gyűjtőcímét jelentem be. — Boldog leszek, ha a Csokonai-kör igen tisztelt tagjainak s a világ legmagyarabb irodalombarát közönségének, a debreczeninek sikerül néhány percnyi megtisztelő figyelmét megnyernem.

Beöthy Zsolt közli velem, hogy ugyanazon ülésen ő is részt vesz.

Mély tisztelettel

Nagyságos Elnök Ur

régi hive kész szolgálja

Kozma Andor.

— **Vasárnapl istentiszteletek.** Ma, vasárnap a református templomban a böjti urvacsora-osztás és az istentiszteletek a következő sorrendben fognak tartatni: Nagytemplomban prédikál Szarka Boldizsár segédlelkész, ágendázik Kecskeméthy M. Lajos főiskolai tanár, a Kistemplomban prédikál Dicsőfi József lelkész, ágendázik Baróthy István segédlelkész, a Kossuth-utcai templomban prédikál Szele György lelkész, ágendázik Szele Miklós segédlelkész, az Ispótytemplomban prédikál Könyves Tóth K. lelk., ágend. Boér Károly s.-lelk., a Szegényházban Hajdu Zsigmond püsp. titk., a Csapókerben Kovács János népiskolai felügyelő, vallásnár, Homokkertben Sárközy Lajos főisk. senior. A délelőtti 11 óras istentisztelet, — az urvacsora-osztásra tekintettel elmarad. — A római katolikus templomban az istentiszteletek a következő sorrendben tartanak: Reggel 6 óraker csendes szent mise, 7 óraker csendes szent mise, 8 óraker egyik kegyesrendi tanár a főgymn. ifjúság részére csendes szent misét mond; 9 óraker az ünnepi nagymisét Gróh Ferenc prépost, plébános végzi segédlettel, utánna szent beszéd, háromnegyed 11 óraker a Svetits-zárda és az elemi iskolák növendékei jönnek szent misére, melyet Molnár K. Dezső, helyettes iskola igazgató mond; fél 12 óraker csendes szent mise. Délután fél 3 óraker Gróh Ferenc prépost keresztény tanítást tart, 3 óraker keresztuti ájtatosság, utánna rózsafüzér. Az ágost. hitv. evang. templomban vasárnap délelőtt 10 óraker az istentiszteletet Materny Lajos főesperes végzi. — Az istentisztelet után urvacsora-osztás lesz.

— **Eötvös Károly Debreczenben.** A holnap esti dr. Szilágyi Imre magyar estélyére Eötvös Károly országgyűlési képviselő, a kiváló népszerű író, mint az estély főszereplője tegnap dr. Szilágyi Imrével táviratilag tudatta, mely szerint ma vasárnap este fél 7 óraker a gyorsvonattal városunkba érkezik.

— **A függetlenségi és 48-as párt** bálján a következő felülfizetések történtek, melyekért hálás köszönetet mond a rendezőség: B. Nagy János 5 kor., Kertész Mihály 10 kor., dr. Bakonyi Sámuel, Harangi Sándor 20-20 kor., dr. Thaly Kálmán 10 kor., id. Kertész István 6 kor., id. Sarkadi Ferencz 2 kor., Kis András 5 kor., id. Kecskés István, Szendi Imre, Erdei József, Kecskés Ferencz, Erdős

István, Erdős Sándor 2-2 kor., Kecskés Istvánné 1 kor., Szilágyi Ferencz, Fekete István 2-2 kor., Erdős Sándor 1 kor., Tassi Miklós 2 kor., Gyöngyösi Sándor 2 kor., Sarkadi Mihály 2 kor., Salánki Mihály 3 kor., Bence Mihály 2 kor., Szilágyi Ferencz 2 kor., Harsányi Imre 2 kor., Kertész Imre 8 kor., Szoboszlai János 2 kor., Szoboszlai István 2 kor., ifj. Kertész István 6 kor., Balog Mihály 2 kor., Burai György 2 kor., Szakácsi János 1 kor., Balog Mihályné 1 kor., Kiss Imre 2 kor., Salánki Ferencz 5 kor., Pelei Imre 2 kor., Szatmári József 2 kor., Kovács Ferencz 2 kor., Somogyi Pál 4 kor., Makai Mihály 1 kor., Sarkadi József 2 kor., ifj. Erdei Péter 2 kor., dr. Szűcs Géza 3 kor., Takács József 1 kor., Kertész László 6 kor., dr. Fejér Ferencz 10 kor., Hauer Bertalan 10 kor., Grósz Nagy Ferencz 10 kor., dr. Tüdös János 10 kor., Balog János 3 kor., dr. Kiss György 10 kor., dr. Varga Lajos 3 kor., dr. Tervei Tamás 5 kor., dr. Dereksy István 3 kor., dr. Burger Péter 4 kor., Schaff János 2 kor., dr. Boldizsár Kálmán 3 kor., Debreczeni Jenő 10 kor., Aczél Géza 10 kor., Letzter József 5 kor., Kertész János 4 kor., Tóth Aurél 5 kor., Csanak János 20 kor., Dicsőfi József 10 kor., Tóth Gergely 5 korona, összesen 310 korona. Jegyek árából befolyt 478 kor., felülfizetések 310 korona. Összes bevétel 788 korona. Kiadás 479 kor. 72 fillér. Tiszta bevétel 308 korona 28 fillér.

— **A méhészegyesület köréből.** A hajdumegyei méhész egyesület ma délután három óraker Harstein Kálmán alelnök Piac utca 72. szám alatti irodahelyiségében a méhész Otthon tárgyában választmányi ülést tart. Az elnökség kéri a tagokat, hogy a méhész Otthon ügyének megbeszélése tárgyában minél számosabban jelenjenek meg.

— **A világitási bizottság ülése.** A világitási bizottság tegnap délután Körner Adolf tanácsnok elnöklete alatt ülést tartott. Az ülésen Debreczeni Jenő igazgató előterjesztette a gázgyár kibővítésére és átépítésére vonatkozó javaslatát, melyek szerint a gyár átalakítása még ez évben kezdetét venné. A bizottság teljes egészében elfogadta és magáévá tette a javaslatot, melyet aztán most a tanács és a közgyűlés elé terjesztenek.

— **Cukorbeteg** olyannyira makacs székrekedései ellen valóságos specifikum a **Ferenc József**-keserűvíz. Reggel éhgyomorra adunk 1 decit felmelegítve.

A „közhasznú munkáskertek” szervezése érdekében március 4-én d. u. 6 óraker, a Kereskedő Társulat disztermében értekezletet tartunk. Tekintettel az intézmény fontosságára, tisztelettel kérjük ezen tanácskozáson való szíves megjelenését. Kiváló tisztelettel Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége debreczeni fiókja. Szántó Győző, elnök.

— **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalban a következő halálos eseteket jelentették be: Balogh János ref. 2 hónapos, Simkovic Julia r. kath. 13 hónapos, özv. Sebők Józsefné ref. 77 éves, Ormós Sándor ref. 29 éves, Szabó Róza ref. 8 éves, Horváth József ref. 55 éves, Tokaji József ref. 16 éves, Mező Lajos ref. 18 é. Temetkezéseket legelőnyösebben vállal úgy egyszerű, mint díszes rendezésben Dankó M. utóda Dankó Béla temetkezési intézete.

— **Hölgyközönség figyelmébe.** Bizonyára szívesen veszi tudomásul a helybeli és Hajdumegyei hölgyközönség azon hírt, hogy Rózsa Lajos vezetése alatt egy elegánsan berendezett Női és leány felöltő áruház nyílt Debreczenben, a főposta mellett. Az uri divatickek leszállított árban lesznek eladva.

— **Dr. Tihanyi Béla** az összes gyógytudományok tudora, Korányi tanár belklinikájának volt orvosa, belgyógyász. orr, gége és fülorvos rendel d. e. 8-10-ig és d. u. fél 3-tól 4 óráig Piac-utca 73. sz. alatt.

— **Könyves Tóth Ilona** szabászati és varró tanítványa Rákóczy-u. 14.

— **Vizvezeték**, fűrdő, csatornázás és szivattyú berendezéseket gyorsan szakszerűen készít és javít jótállás mellett, Wilhelm Ede, Hatvan-utca 4.

— **Aromás** és zamatos pörkölt kávék kaphatók Félégyháznál. Villanyüzemű kávé pörkölte a kirakatban Piac és Miklós-utca sarok.

— **A hölgyvilág nem használ** zsiros kenőcsöt, vagy krémet, hanem csupán KRISTALINT, egy növényekből összeállított kristálymasszát, mely a bőrt széppé és vakító fehérré varázsolja, szeplőket, vimmerliket és májfoltokat eltávolít, a ráncokat elsimítja és az ifjúkori üdösséget visszaszerzi. Kapható mindenütt Vezérképviselő Magyarországról részére Budapest, Baross-utca 91. Egy próbadozár ára 50 fillér, üvegdozozár 3 korona. Kristalin szappan 1 korona, Kristalinpuder 1 korona. — Póstaizsétküldés naponta.

— **„Milleniumtelep”,** Nagyösz, Torontálmegeye kiváló minőségű, elismert fajtisza szőlőoltványokat szállít olcsó árban. Ezre 70 koronától feljebb. Magyar, vagy német, vagy román, vagy szerb főárjegyzék ingyen és bérmentve. 2

— **Egy népszerű.** A „Moll-féle sóbor-szesz” által a betegeknek egy ép oly gyógyhatású, mint olcsó szer nyújtatik köszvényes és csúszos bántalmaknál, sebeknél és dagadtoknál. Egy üveg ára utasítással együtt 2 kor. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által, Bécs, a Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával. 2

— **Gumilabdák,** diaboljáték óriási választékban Budapesti Korona áruházban Debreczen, Piac-u. 7. Vizsontelárusítóknak nagy árengedmény.

— **Ügyes fiatal** segéje és egy tanuló azonnal fölvetetik Balogh új fűszerüzletébe Debreczen, Hatvan-utca 15.

— **Eötvös Károly új kötetei.** A mikor Eötvös Károly ez előtt néhány évvel egy egész emberöltőre való írói programmal lepte meg a magyar közönséget, közelebbi és távolabbi tisztelői s talán leginkább intimusai kétkedve csóválták fejüket. Olyan bő munkát — egy egész könyvtárra való — ölelt fel ez a program, hogy épen a hozzá legközelebb állók, a kik ismerik nagy elfoglaltságát, sokoldalú közéleti tevékenységét, emberfeletti gondolatok mélyét, emberfeletti megátalantát még a zseninek sem sikerülhet. S a nagy tömeg írás, a mi Eötvös Károly tollából az alatt pár év alatt kikerült, nemcsak terjedelme és anyagának változatos bősége, hanem az általa és benne megnyilatkozó teremtő erő, minden ízében való individuális eredetisége és fenkölt szelleme révén ragyogó dokumentuma Eötvös Károly zsenialitásának. Eötvös Károly specifikus magyar zseni, a kiből benne van a magyar lélek minden ékessége, minden mélysége, kedélyvilágának dertije, poézisének lobogó lángja. Eötvös Károly írásaiban az egész magyar élet tükröződik az egyéni meglátásnak amaz éles körvonalaival, melyekben a típusok individualizálódnak s melyekben az élet és a művészet egygév válik. Nagy programját s ami ennél is több, írói nagy fogadalmát beváltotta és betetőzte Eötvös Károly azzal a négy kötetével, mely most jelent meg a Révai Részvénytársaság kiadásában. Két kötet: *A Bakony*. Sejtelmes érdeklődéssel fogunk ennek a műnek az olvasásába, hiszen a Bakony az, melyben a magyar romantika gazdag világa él. S a két virágok között járva, micsoda prespektívát nyit meg előttünk Eötvös Károly?! A romantika fátyolán keresztül világít az ő szellemének ragyogása s a hagyományból, a mondából, a meséből élő alakok támadnak fel: egy darab magyar élet zajlik le előttünk érdekfeszítő gyorsasággal. Maga a Bakony a háttér: halljuk erdeinek zugását, a mélyéből fakadó patak csörgését — s ez a melódia kíséri és ringatja lelkünket, miközben olvasunk és olvasva gondolkozunk. A harmadik kötet: *A balatoni utazás vége*. Elmondja benne Eötvös Károly mindazt, a mit az „Utazás a Balaton körül” két kötetében el nem

mondhatott — csupa becses dolgot, mit fel nem jegyezni, meg nem örökíteni nagy kár lett volna. Itt nyer többek között befejezést Szegeci Róznak, annak a vonzó, poétikus nőalaknak a története. A költészetnek és valóban a gazdagsága, melynek a Balaton a forrása, szomorú akkordal zárul: a nagyasszonynak, Eötvös Károly feleségének haláláról való megemlékezés. A negyedik kötet: *Harcz az alkotmányért*, a politika terén mozog. A maga teljes nagyságában látjuk itt Eötvös Károlyt, az önzetlen hazafit, az élesen látó politikust. A nemrég lefolyt nemzeti küzdelemben elmondott beszédeknek szövege mellett e beszédek indító okait és történetét adja itt Eötvös Károly, miközben az égető kérdések lényegébe páratlan logikával és hazafias meggyőződésének minden erejével világít bele. Ez a kötet politikai küzdelmeink becses dokumentuma és az igazságért, a nemzet jogaiért való elszánt küzdelem klasszikus, a régi nagy orátorokra emlékeztető példája. Ezzel a négy kötettel Eötvös Károly író műve 24 kötetre terjed. Egy nagy, egy igaz magyar élet műve ez, egy magyar filozófus fej alkotása, egy szinmagyar érzés- és gondolatvilágának a leszűrődése, melynek televényéből bő erő fakad a jelen s jövő nemzedék számára. Az az erő ez, melyből a nemzeti kultúra terem. A kötetek finom kiállításban jelentek meg s egyenként fűzve 4, diszkótésben 6 koronába kerülnek.

— **Uj fényképészeti műterem** nyílt meg a Gondí-féle fényirda helyiségében Szent Anna-utca 5. szám alatt. Az új tulajdonos Brassay Zoltán egy jeles képzettségű kiváló szakember, aki elsőrendű tudásával is modern üzleti elveivel új életet fog vinni a vállalatba és hisszük, és hogy a közönség Brassay újjáalakított fényirdáját rövidesen megkedveli és támogatásával pártolni fogja. Ajánljuk az új fényképészt a közönség figyelmébe.

— **Mivel a szilva** leginkább aszalási vagy pálinkafőzési célokra lesz használva, elő nem fordulhat, hogy ezen cikkből tulproduktió állana be, miért is ezen gyümölcsök még a legjobb termő években is a lehető legjobb árak mellett kelnek el. A szilvafa termelése tehát az összes gyümölcsnek között a legjobban fizeti ki magát. A midőn Fischer és Társai faiskolák és szőlőültvénytelepek nagyenydei cég erre vonatkozó hirdéseit az érdeklődők figyelmébe különösen ajánljuk, megjegyezzük, hogy a jelzett cég minden más szakmájabeli cikkeiben is igen szép készlettel áll rendelkezésre.

— **Gyermekkocsik** szabadalmazott gyermekszék járószék 4 koronától óriási választékban legolcsóbban csakis Budapesti Korona áruházban Debreczen, Piacz-u. 7.

— **Evőeszközök** alpacca kinaezüst és nikeltől egyedül olcsón csakis Budapesti Korona áruházban Debreczen, Piacz-u. 7.

— **Vörös**, fagyos, felrepedt, érdes, durva, rancos kezek 3 nap alatt ragyogó fehérré és bársony simává lesznek a Kerpel-kézfinomító használatával. Nem zsíros és nem ragad, tehát nappal is használható. Gyors és biztos hatásáról és kellemes használatáról hazánk legkiválóbb színésznői nyilatkoztak, köztük: Kury

Klára, Petrás Sári, Márkusné Szoyer Ilona, Sz. Varsányi Irén, Göthné Kertész Ella, Ötvös Gitta, P. Gazsi Mariska, stb. stb. Egy üveg ára 90 fillér. 4 üveget bérmentve küld Kerpelgyógytár Budapest V. Lipót-körút 28. Kerpel bőrfinomító mosdószappan 3 darab 1 korona 30 fillér. Kapható Debreczenben: Muraközy László gyógyszerész, a Központi drogériában, Jósza és Jóna, és Mautner Alfréd cégeknél.

TÁVIRATOK.

Wekerle és Nagy György

Házfelosztásról beszéltek.

Budapest, február 27. A képviselőházban szünet után letárgyalták a házadójavaslatot a 27 szakaszig. A hétfői ülés napirendjének megállapításánál Nagy György indítványozta, hogy a darabontok megbélyegzését tűzzék napirendre. Indokul azt hozta fel Nagy György, hogy Házfelosztás van küszöbön. Wekerle Nagy György indítványát elenezte, azt pedig mint alaptalan koholmányt visszautasította, mintha Házfelosztás lenne küszöbön. Ilyesmiről szó sincs. A Ház végeredményben Nagy György indítványát elvetette.

Wekerle Bécsben.

Budapest, február 27. Wekerle Sándor miniszterelnök ma délután egy napi tartózkodásra Bécsbe utazott. A miniszterelnök a Ház hétfői ülésén már jelen lesz.

A banktárgyalások.

Budapest, február 27. A bankügyben az előzetes tárgyalások a magyar és osztrák kormány között véget értek. Az érdemleges tárgyalások hétfőn, március 1-én Bécsben kezdődnek. A magyar megbízottak, Pap Elek és Teleszky János miniszteri tanácsosok e célból már ma este Bécsbe utaznak.

Regény-csarnok.

47. Regény.

A nagy rejtély.

„Őn régi barátja” mondám. „Bontsa fel a levelet ezredes, s olvassa el helyettem.”

Fitz Dávid ezredes felbontá a levelet s csendes elolvasta. Midőn bevégezte, oly mozdulattal vágta az asztalra, mely csaknem többet fejezett ki megvetésnél.

„Csak egy mentsége van,” mondá, „az ember megőrült!”

E szavak mindent megmondtak. A leg-

rosszabbat tudtam s tudva azt, a levelet is elbirtam olvasni.

A levél így hangzott:

Szeretett Valériám!

„Midőn e sorokat olvasod, bucsuszavaimat látod szemed előtt. Visszatérek barátságosan, magányos életemhez, azon élethez, melyből kiragadtál, midőn megismertelek.

„Kedvesem! Kegyetlenül bántak el veled. Kelepczébe jutottál. Férfihez mentél oly emberhez, ki nyilvánosan első neje megmérgezésével vádoltatott, s ki soha fel nem mentetett teljesen és becsülettel ezen iszonyú vád alól. És te ezt tudod!

„A kölcsönös bizalom és kölcsönös tisztelet megmaradhat-e köztünk, ha e bünt elkövettem, ha e kényes helyzetben állok szemben veled? Lehetséges volt, hogy boldogan élj velem mindaddig, míg nem volt tudomásod az igazságról. Nem lehetséges többé most, mióta mindent tudsz.

Nem! Csak egygyel tehetem jóvá elkövetett hibámat — ha elhagylak. Jövendő boldogságod egyedüli lehetősége abban rejlik, ha egyszer s mindenkorra elváltsz megbecstelenített életemtől. Szeretlek Valéria! Szeretlek alázatosan, igazán, szenvedélyesen. De a megmérgezett nő árnya kettőnk közé áll. Az nem változtat a dolgon, hogy még gondolatban is ártatlan vagyok első nőm szerencsétlenségén.

(Folyt. köv.)

Elsőrendű prágai sonkát

és mindennemű más füstölthús-árut szállít 5 kilogrammos csomagokban utánvét mellett

CARL MARKERT

cs. és kir. udvari szállító, Smichow-Prag.

A KÖZÖNSÉG FIGYELMÉBE!

Ajánlom Ungvári Andornak a városhoz közel, a nagylétei ut mentén fekvő 16 holdas elparcellázni való kitűnő homok talaját, melynek négyzetéigle az I-ső dűlőben 1 korona, a II-ik dűlőben 90 fillér.

Ugyazinté Ungvári Andornak tulajdonát képező, a Kohdorosi belső csatorna mellett fekvő 42 holdas homok-talaját 1905-ben szőlőnek szintén én parcelláztam el.

Bővebb felvilágosítással szolgál

TARR MIHÁLY adás-vételi, állást : szerző irodája :

HATVAN-UTCA 5.

TELEFON 683.

Ágybavizelés.

Azonnali szabadulásért jótállás. Felvilágosítás díjtalan. Kor és nem megadó! Fényes köszönőlevelek. — Orvosilag ajánlva.

„**SANITAS**” intézet

VELBURG P. 191. Bayern.

2467

<p>Pénzt ügyleteket közvetít.</p>	<p>Kőszenet</p>	<p> Szenet, meszet. műtrágyát szállít waggonszámra, valamint évi kötésre</p>	<p>Meszet</p>	<p>Műtrágyát</p>
<p>Törlesztéses kötvény és váltó kölcsönök. Birtok-, erdő-ügyletek. Parcellázás.</p>	<p>Belföldi szenek. Porosz szén. Karwini szén. Osztraui kovács-szén. Koksz. Brikett. Faszén.</p>	<p>KLÁR ANDOR özég DEBRECZEN, Miklós-utca 23-ik szám. Telefon inter-urbán : 445. Sürgőnycim : Klár Andor.</p>	<p>Kizárólag fával égetett biharmegyei (Élesd-Rév-Mezőtelegd) fehér darabos mész. — Évi termés 1000 waggon.</p>	<p>Szuperfosfát. Thomassalak. Feltárt-csontliszt, szárított feká- és sertésstrágya.</p>
<p>Pénzt ügyleteket közvetít.</p>	<p>Kőszenet</p>	<p> Kérjen ajánlatot. </p>	<p>Meszet</p>	<p>Műtrágyát</p>

Olcsó tűzifa!

Törvény által előírt méret szerint.

Hasábos fának öle, illetve 4 ürmétere K 32.
Dorong fának öle, illetve 4 ürmétere K 28.

Erdőipar-társaság,

Klébinder és Társa

közvetlen a közraktár mellett. Monos-
tor-pályi ut mentén. Telefon 666. sz.

„M-1-17” — Papa megengedte! Hisz valódi Jakobi-
féle Antinicotin cigarettahüvelyek fadobozban!!

Figyelem! Csakis a „JAKOBI” jelzéssel valódi
Minden doboz egy érdekes bűvészkártyát tartalmaz.

Donogán és Somossy

Debreczen,

Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye,
vászon, kész fehérmű.
Női divatárak. Külön sző-
nyegosztály. 2455

Óriási választék!

Telefon 5.

Telefon 5.

Aratógépeket,

kővektől, marokrakó és fűkaszállókat a legtelje-
sebb felelősség és kedvező fizetési feltételek
mellett szállít olcsóbban, mint bárhol

BAGI ISTVÁN

gazdasági gépműhelye és gépraktára

mint szakértő iparos, díjmentesen felszereli és
munkába állítja. Ajánlja továbbá saját talmányu
szántóvető tengert gépeit csekély 25 koronáért da-
rabonként és általában a legolcsóbb bevásárlási
forrás gazdasági gépekben.

Tisztelettel:

Bagi István.

2266

Tessék ajánlatot kérni.

A Szent-Anna és Battyányi-u.
sarok házban

egy üzlethelyiség

esetleg lakással együtt

még mindig kiadó.

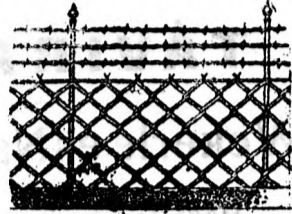
Olcsó szabadalmazott
beton tömbös csóvas oszloppal
sodronykerítéseket
és szab.

szőlőlugas oszlopokat
készít.

Neubauer János

sodronymű gyáros.
DEBRECZEN,

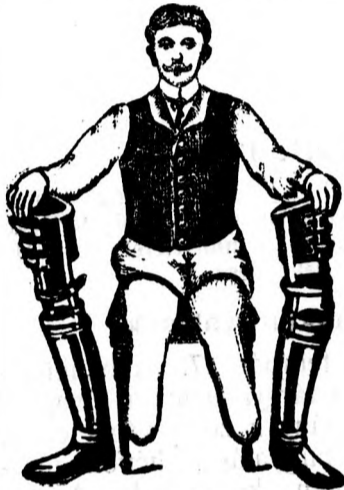
Kétmalom-u. 4. sz.

Kivánatra képes árjegyzéket küld ingyen
és bérmentve.

AMPUTÁLTAK

A KELETI által készített műlábak és műkezek
járó és nyújtókészülékek a legnevesebb szakorvosok
véleménye szerint a legjobbak a világon!

Elegáns,
könnyű já-
rás!! Több
évre terjedő
jótállás!!

Mérsékelt árak!

Orthopedia i
műintézetem 30
éves fennállása
teljes biztosíté-
ket nyújt az ál-
talam szállított
készülékek szak-
szerű, kifogástal-
an elkészíté-
seért.

Képes leírásokat
küld ingyen és
bérmentve:

KELETI J.

orvos-sebész, testgyógyászati
műintézet.

Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 17.

Mosoda megnyitás!

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közön-
séget, hogy a divat igényeinek megfelelő

mosodámat

Csapó-utca 49. sz. a. megnyitottam.

Elvállalok mindenféle fehérmű mosást,
vasalást, továbbá felső női- és férfi-ruhák tisztítását.

Áraim szolidak és munkámmal a nagyér-
demű közönség tetszését megnyerni legfőbb tö-
rekvésem leendő.

Alázatos tisztelettel:

SÁNTA JÓZSEF tulajdonos.

ELADÓ!

50 drb 7 méteres
akác haszonfa

Értekezhetni: Piac-utca 44. sz. a.
az ügyvédi irodában. Telefon 151.

ELISMERT LEGHIRESEBB
CSÉPLŐKÉSZLETEK
TELJES JÓTÁLÁSSAL
ÜZEMBEN
BÁRMIKOR
MEGTEKINT
HETŐK.

HERKULES MOTOR VÁLLALAT
BUDAPEST V. VACZI-UT 30.

ELSŐRENĐŰ
SZIVÓGÁZTELEPEK
ÜZEMKÖLTSÉG.
LŐERŐ ÓRÁNKINT
KB. 12-2 FILLÉR
ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA.
ÁRJEGYZÉK INGYEN.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs
jobb a

**Réth y-féle pemetefű
cukorkánál.**

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és hatá-
rozottan RETHY-félét kérjünk, mivel sok
haszontalan utánzata van.

Egy doboz ára 60 fillér.
Csak R E T H Y-félét fogadjunk el!

555—1908. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi
LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré
teszi, hogy a n.-várad kir. törvényszéknek 1907.
évi 21991. számú végzése következtében Dr.
Habókay Béla b.ujfalui ügyvéd által képviselt
Sárréti népbank javára 324 kor. jár. erejéig
1908. évi február hó 12-én foganatosított biz-
tosítási végrehajtás útján lefoglalt és 3658 ko-
ronára becsült következő ingóságok, u. m: fa-
anyagok és szobatorok nyilvános árverésen el-
adtnak. Mely árverésnek a pladányi kir. járás-
bírótság 1907-ik évi V. 451/2 számú végzése
folytán 324 kor. tőkekövetelés ennek 1907. évi
július 15. napjától járó 6% kamatai, 1/8% vál-
tódij és eddig összesen 86 k. 65 fillérben bíróság
már megállapított költségek erejéig, Földesen,
végrehajtást szenvedettek lakásán leendő meg-
tartására 1909. évi márczius hó 9-ik napjának
délélőtti 9 órája határidőül kintzetik és ahhoz
a venni szándékozók ezennel oly megjegyzés-
sel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok
az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai érte-
lmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet
ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el-
fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat
mások is le- és felülfoglaltatták és azokra ki-
elégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az
1908. évi XLI. t.-c. 20 §. értelmében ezek
javára is elrendeltetik.

Kelt Hszoboszló, 1909. febr. hó 11. napján.

Szarka József
kir. bir. végrehajtó.

Nincs többé haj! 2547

Ganibal csodás szőrtelenítő vize

2 perc alatt, egyszeri használat után teljesen eltünteti gyökerestől az arcon és a testen (kézen, karon és lábakon) nőtt szőrszálakat. Nem izgatja a bőrt. Hatása biztos, állandó, tökéletesen ártalmatlan és kellemes illatu. Sok hálaírat. Egy flacon erős arcszőrökhöz 5 frt, esthez 5 frt, nagy üveg uraknak testszőr ellen 6 frt. Postai szétküldés utánvétellel vagy a pénz előleges beküldése után

GANIBAL B. M. vegyész által Wien III.

1766—1908. v. k. szám.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. bíróságnak V. 2801/4 1908. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Gyórfy Károly debreczeni lakos részére 66 kor. 80 fill. tőke, ennek kamatai és az eddig összesen 11 kor. 84 fill. perköltség erejéig 1908. évi augusztus hó 25-én bíróság felülfoglalt és 800 koronára becsült házibutorok és egyéb tárgyakból álló ingóságok 1909. évi márczis hó 2-án délelőtt fél 10 órakor kezdetét veendő és Bathányi-utcán, 13. sz. alatt, Deutsch Lajos 39 kor. 63 fill. tőke és jár. kielégítése végett is egyidejűleg megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatok részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1909. évi február hó 11-én.

Török Péter bírói kiküldött.

Szép mellet

2546

GANIBAL B. M. vegyész által Wien III.

2546

2546

LEGNAGYOBB-SZŐLŐLTVÁNYISKOLA
AZ ÁLAMI FELÜBVELET MELETT LÉTEBÜLT

MILLENNIUM

TELEP
NAGYŐSZ
TORONTÁL M.

TERJEDELME 500 KAT.NOLD
KÉSZLET SOK MILLIÓ
ÁRJEGYZÉK NYOMON

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

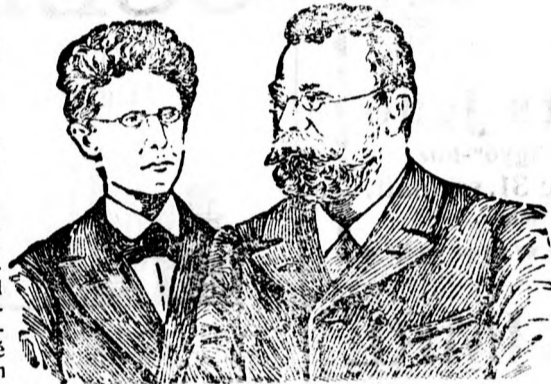
NEM A
MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

Miért kellene önnek szenvednie,

mikor egy új gyógyító rendszer alapján a légcsőhurut

lfju korában súlyosan szenvedett. Férfi korában, erős, egészséges.

asthma
tüdőbaj
tüdővérzés
gyomorhaj

elhárítható? Ez a gyógyító rendszer már ezreknek szerzett megkönnyebbülést és végül teljes gyógyulást olyanoknak, akik már maguk sem bíztak többé helyzetük javulásában s akikről már az orvosok is lemondottak. Nem valami titkos szerrel van itt szó, hanem a természeti gyógymód legelőkelőbb tudósai tanulmányainak és tapasztalatainak eredményéről, miket hosszú gyakorlat alatt a mondott minőségű több mint 50,000 beteg után gyűjtöttek. Kérje el levelező-lapon a „Spiro-spero“ („Remélj, amíg lélegzeni tudsz“) című 88 oldalas füzetet, az meg mond minden tudnivalót és magában foglal nagy mennyiségű köszönő és elismerő iratot. Teljesen díjtalanul megküldi önnek a 2592

Azon orvosok közül többen, akik e gyógyító rendszerrel beható kísérleteket tettek, ezeket írják: Dr. S. orvos Z.-ben: „Figyelmessé lettem az itteni vidéken a tüdőgümőkör egy kétségbeejtő esetére, melyet készülékével és általános hydrális kezeléssel úgy látom, ön megjavított stb. Az ön rendszerét igen célszerűnek találom s nagy hálára köteleztem, ha annak alkalmazásában támogatni sziveskednék.“ — Dr. K. orvos S.-ben: (80 éves) „Asztmám az ön gyógyrendszerének alkalmazása folytán lényegesen javult, remélem, nem fogja tőlem megvonni, továbbá szíves tanácsait, mert leg-

több bizalmam azokban van.“ Dr. M. orvos H.-ban: „Egy betegemtől értesültem az ön kitűnő gyógymódjáról s nem habozom bővebb részletek után önt megkeresni, mivel a szegény szenvedők érdekében valónak látom, hogy értékes tapasztalatait megismerjem“ stb. Később ugyanaz az orvos ezt írja: „Gyógyító tervét igen kitűnőnek és egyedül való helyesnek találom, rendelkezéseinek üdvös voltáról meg vagyok győződve s teljesen egyetértek önnel. Fr. Ottó ur D.-ben írja: Dr. B. házi orvosom nagyon szorgosan ajánlotta nekem az ön gyógyrendszerét,

„Spiro-spero“ gyógyintézet Dresden-Niegerlössnitz, Schulstrasse 221/a.

Pollák S. Villamos világítási és Motorberendezési vállalata

Telefon 656. sz.

DEBRECZEN, Piacz-utcza 43.

Telefon 656. sz.

Van szerencsém b. tudomására hozni, hogy az általam feltalált és forgalomba hozott „Folytatólagosan kapcsolható biztosító készülék“ (villamos világítás és erőátvitel részére) beszerzése által minden villamosáram-fogyasztónak módjában van a rövidzárlat, áram túlfeszítés, vagy vigyázatlan kezelés folytán beállott biztosító kioldásokat minden költség és szakavatkozás nélkül azonnal helyreállítani. Ezen készülék teljesen tűzmentes, 25 tartalék biztosítóval van ellátva és egyszersmint mint kikapcsoló is használható.

Fentiéknél fogva t. Czimednek saját érdeke, hogy villamos berendezését ezen szab. biztosítómmal szereltesse fel, mert ezáltal azon helyzetbe jut, hogy minden előforduló üzemzavart azonnal megszüntethet, szakember hozzájárulása nélkül. Az általam készített berendezéseket ezen szab. saját gyártmányu „folytatólagosan kapcsolható biztosító“ készülékkel szerellem fel s minden berendezés szakszerű elkészítéséért, valamint zavartalan működéséért 3 évi teljes jótállást vállalok.

Szíves megbízásait mielőbb kérve, vagyok teljes tisztelettel

POLLÁK S. elektrotechnikai cikkek gyára DEBRECZEN, Piacz-utcza 43.

Cs. és kir. szab. „Folytatólagosan kapcsolható biztosító“ villanyvilágítás és erőátvitel részére.

Bekapcsolva.

1 darab biztosító készülék 4-6 és 10 Amperig K 3.20 25 tartalék biztosító 4-6 és 10 Amperig K 1.-

Mindenemü csillárok, asztali lámpák, világító testek és felszerelési cikkek nagy választékban. Légszesz- és petrolum csillárok szakszerű átalakítása villamos világításra.

Villamos erőre berendezett nikkelező, galvanizáló telep és elektrotechnikai műintézet.

Megszüntek a rövid zárlat által okozott kellemetlenségek Magyar ipar! Magyar találmány!

„Folytatólagosan kapcsolható biztosító“ villamos világítás és erőátvitel részére.

Szabadalmazva: Magyarország. 33763, Ausztria 25657, Németbirod. 182059. Angolország 11667. Északamerikai Egyesült Államok 860606. stb. stb.

Kikapcsolva.

Szőlőoltvány.

szállít fajtisz-
tasáért jót-
állva legdu-
sabb válas-
tékban má-
1 évek óta első-
nek és meg-
bizhatóbbnak
ismert

Kükülméti első szőlőoltvány telep; tulajdo-
nos GASPARI FRIGYES Medgyes 25. sz.
(Nagy kükülméti m.) Tessék képes árjegyzéket
kérni! Az árjegyzékben található az ország
minden részéből érkezett elismerő levelek, en-
nélfogva minden szőlőbirtokos megrendelésének
megtétele előtt az ismerős személyiségektől
ugy szó-, mint írásbelileg bizonyosságot szerez-
het magának fenti szőlőtelep feltétlen meg-
bizhatóságáról. 2210

A bőr ápolása kötelesség az egészség ér-
dekében s erre legalkalmasabb szer a

Mollitergin,

mely megőrzi a bőr (az arc- és kézbőrnek)
fiúességét, hamvasságát, rózsaszinben játszó
fehérségét. Megszünteti a kézvörösséget. Az
eldurvult, kirepedezett és száraz arcot vagy
kezet, a legrövidebb idő alatt fehérré és pu-
hává tesz! Poudre alá is igen ajánlható!
Hatása gyors és biztos! Mint bőrápoló szer
páratlan! Teljesen fémmentes és ártalmatlan!
Egy üveg MOLLITERGIN ára 1 K. Készítő helye
s fóráktára

Mihalovits Jenő
gyógyszertára a „Kigyó“-hoz
Debreczenben, Főpiac 31. sz. alatt,
1938 a városházzal szemben.

FAZEKAS IMRE

Villamos-világítás és Erőátviteli Vállalata
az Egyesült Villamossági és Gépgyár R. T. kép-
viselője. — Iroda

Debreczen, Piacz-u. 77. sz. (az udvarban.)
Telefon sz. 567. Telefon sz. 567.

Elvállal Villamos világítási berendezéseket,
lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére a
legsolidabb kivitelben erőátviteli motor beren-
dezéseket. Nyomdák, műhelyek, szivattyúk stb.
meghajtására a leghasznosabb kivitelben. —
Telefon és szobacsengő berendezéseket.

Szállít mindennemű szerelési anyagot, csil-
lárokat, dynamo-gépeket, motorokat, műszere-
ket, ivés izzólámpákat, dr. Just Wolfram lámpá-
kat. Ter- vek és költségvetés díjtalan.

Csek
SICILIA
nével ellá-
tott üvegek
valódiak

A legjobb
gyógy- és
asztali
italtörz

SICILIA!

A Málnási forrásvíz

agomor-
égést
azonnal
meg-
szünteti

Páratlan
nyálkalan
és étvágy-
gerjesztő

A gége, to-
rok, tüdő
gyomor,
bél, vese,
hólyag hu-
rutos bán-
talmainál
felülmul-
hatatlan.

Magyarországi főraktár:

Brázay Kálmán Bpest
József-körút 37. Telefon 59-46

A sós
savanyu
vizek
királya

Kapható min-
den gyógytár-
drogéria és
fűszerkeres-
kedésben.

Több mint 5000 létesítmény.

Echardt Vilmos és Hotop Ernő

részvénytársaság

BUDAPEST, V., Dorottya-utca 6. szám.

Tervezünk és építünk 1870. év óta: Téglágetőket, tetőcserép-
gyárakat, chamotte-téglagyárakat, mészégetőket, magnézitgyárakat,
mészhomokkőgyárakat, tüzelési berendezéseket, gyárkérményeket,
kazánbefalazásokat.

Burgondia-utca 3. sz. ház eladó.

Van rajta 6 szobás földszinti lakás üvegezett folyosóval, 2 szobás eme-
leti lakás, 2 nagy istálló, minden lakáshoz fűskamara, lakható 2 szobás pince-
lakás, borpince, téglával kirakott jégverem.

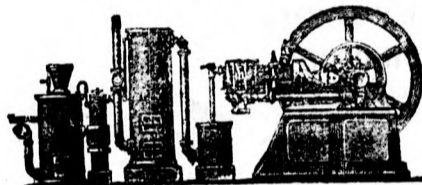
Óriási nagy udvar. Halálesetből kifolyólag
sürgősen eladó.

Értekezhetni lehet ugyanott.

OSERS és BAUER

Kizárólagos motorgyár: BÉCS, XX. Dresdnerstrasse 81—83.

Magyarországi fióktelep: BUDAPEST, Podmaniczky-utca 18.

SZIVÓGÁZ-MOTOROK.

a jelenkor legolcsóbb üzeme, 2—3 fillér üzem-
költség lóerőnként. — Elismert elsőrendű szolid
gyártmány. 1000-nél több telep üzemben. — Szi-
vógáz-motoraink a többek között a következő he-
lyeken tekinthetők meg üzemben:

László Károly, Nagyhodos, Szatmár mellett 35 HP. szivógáztelep. Domahidi Domahidi
Sándor, Domahida, 16 HP. szivógáztelep. Takács Imre, Heves-Pásztó, 60 HP. szivó-
gáztelep. Rosmann Samu, Mocs, Kolozsmegye, 40 HP. szivógáztelep. Jung Antal, Csa-
nád-Apátfalva, 30 HP. szivógáztelep. Herczeg József, Magyar-Bánhegyes, 30 HP. szivó-
gáztelep.

Benzinmotorok.

Benzinlokomobilok.

Meghívás.

A Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Bank XLII-ik

rendes közgyűlését

1909. márczius hó 14-én d. e. 10 órakor saját helyiségében
(„Iparbank-udvar“) tartja meg, melyre a részvényesek tisztelettel meghi-
vatnak azon figyelmeztetéssel, hogy az alapszabályok 22. §-a szerint rész-
vényeiket vagy intézetünk pénztáránál, vagy a következő intézeteknél:
Budapest: a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank-nál,
Bécsben: az Anglo-österreichische Bank-nál, Wien, 5 nappal a
közgyűlés előtt le kell tenniük.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése és számadása az 1908. üzletéről és indítványa
az évi nyereség felosztása iránt.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. A mérleg megállapítása és a nyereség iránti határozat.
4. A felmentvény iránti intézkedés.
5. Sorrend szerint kilépő 5 régi és esetleg a mindezeig betöltetlen maradt
egy új igazgatósági tag helyének választás utján való betöltése.
6. Egy üresedésben levő és az esetleg megüresedő felügyelő-bizottsági tag
helyének betöltése.

Az igazgatóság.

Az évi jelentés, mérleg és az ezekre vonatkozó adatok f. évi márczius 6-tól
kezdve az intézet helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők. 2594

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboza Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.
A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorfű, rögzített székrekedés, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona.
Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sószesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer köszvény, csúsz és a meghülés egyéb következményeinél legismertesebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.
Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyével van ellátva.

Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

es. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9.
Vidéki megrendelések naponta pósta-utánvét mellett teljesíthetnek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Riadó bolt.

A vármegyház alatt levő az a bolt helyiség, a melyet most Pényes Mór bérel 1909. évi május hó 1-ső napjától

kiadó.

Érdeklődők felvilágosítást kapnak a vármegye kapusánál.

Serravallo

Vasas Kina-bora.

A bécsi 1906. évi egészségügyi kiállításon
államdíjat és aranyérmét nyert.

Erősítőszert gyöngékedők, vérszegények és láb-
zók részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő, vér-
javító szer. — Kiválóan jóízű.

Több mint 5000 orvosi elismerő nyilatkozata

Kapható:

J. Serravalló-nál

Triesz-Barcola.

A gyógyszertárakban 1/2 lit. ü. 2 kor. 60 fillér,
1 lit. ü. 4 kor. 80 fill.

Óh jaj!

Megfojt ez az
átkozott köhögés.

Köhögés, rekedtség és elnyájkasodás
ellen gyors és biztos hatásuk az

„EGGER”-mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.
Doboza 1 és 2 korona. Próbadoz
50 fillér. Fő- és szétküldési raktár:
„NÁDOR” gyógyszertár Budapest,
VI., Váci-körút 17. szám.

EGGER-mellpasztilla
csakhamar meggyógyított.

Kapható Debreczenben:

Balázs Ödön, L. Kovách Nándor, Kocián Dezső, Mihálovics Jenő,
Muraközy László, Radákovics Géza, dr. Rothschnek V. Emil,
Mauthner Alfréd és Tóth Béla gyógyszerészeknél.

Eladó bikák.

Szunyogh Szabolcs esztári gulyájából
eladó 2 drb három éves és 14 drb. 2 éves
magyar tenyészbika.

2563

Bővebbet Móricz Pál Esztár, u. p. Pocsaj.

Gazdák, kereskedők és építészek figyelmébe!

Bank- osztály. Áru- osztály.

A külföldi pénzintézet kamatlábának csökkenése folytán hazánkban is nagyobb javulás vehető észre a pénzpiac terén. Így pl. földbirtokra első helyi bekebelezésnél törlesztéses kölcsön 50 évre 95 és 1/2%-os árfolyama elszámolással 5.30% törlesztési hányaddal folyósíttatik. Előnyös kamatu kötvény és váltóhitelek kész és épülőfélben levő házakra.

Tárcaváltó és egyéb kereskedelmi hitelek gyors lebonyolítása.

Olaj és zsiradékárak. A Budapesten székelő és előnyösen ismert gazdasági Olajipar Társaság valamint a Termény Értékesítő Társaság képviselőjét átvettem s így a nagyérdemű gazdaközönségnek mindennemű szükségletével szolgálom. A terményeit napi legjobb árban értékesítem, míg a várható termésre előnyös feltételek mellett előleget folyósítatok.

Kérjen ajánlatot!

Hartstein Kálmán banküzlete

Piacz-utca 72. sz. (Lukács-ház.)

Helyi és megyei interurbán telefon 568.